

DIN EKONOMI

Pengar vanligaste orsaken till konflikt vid separation – så pratar du ekonomi med din partner

PUBLICERAD 2022-03-26

Foto: Andriy Popov/Alamy

Pengar är det vi bråkar mest om när vi gör slut och kvinnor går ofta fattigare ur relationen än män.

Genom att ha en kontinuerlig dialog om ekonomin kan man undvika det.

- Vid varje livsförändring bör man gå igenom fördelningen igen, säger Magnus Hjelmér, vardagsekonom på Ica-banken.

Varannan som hamnar i juridisk tvist i samband med separation bråkar om pengar, enligt en [Sifundersökning som juristbyrån Familjens Jurist](#) låtit göra. Ofta handlar det om hur en bostad, ett fritidshus eller dyra föremål ska värderas, om pengar som ärvt eller om hur ett företag som den ene eller båda parter drivit ska delas.

– Ofta är det svårt att få fram ett exakt värde om den ena ska lösa ut den andra från en fastighet eller företag. Sedan kommer känslor och affektionsvärden in och det kan vara svårt att hålla i

sär vad som är vad, säger familjerättsjuristen Carola Erixon Gyllenmyr.

Carola Erixon Gyllenmyr, familjerättsjurist. Foto: Familjens Jurist

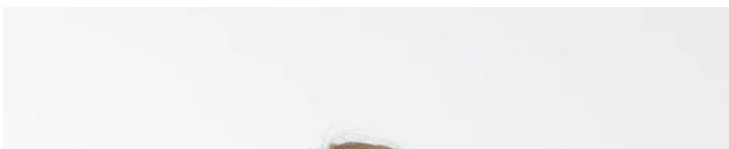
Enligt undersökningen hamnar vart åttonde par i rättslig tvist när de separerar. Den visar också att något fler kvinnor än män som är nöjda med utfallet av tvisten, var fjärde kvinna jämfört med var femte man uppgav att hen fått som hen velat.

Samtidigt visar en rapport från tankesmedjan Ownership att könsskillnaderna i ägande ökar efter separation. Oavsett om kvinnan eller mannen ägt mer under äktenskapet ökar mäns ägande i förhållande till kvinnors efteråt.

– Vi behöver undersöka vad det beror på. Lagstiftningen vid bodelning behöver ses över och kanske behövs ett ekonomiskt stöd för bodelningsförrättare. Många, och särskilt den redan svagare parten i en bodelning har inte råd att ta hjälp, säger Anna Nordén, lektor vid Jönköpings Internationella Handelshögskola och en av forskarna bakom rapporten.

Hon tror att det också handlar om stereotyper.

– Det finns normer om att det är en manlig uppgift att sköta ekonomin och vi ser att det är viktigt att paren pratar igenom ägande i relationer. Och att båda är insatta i hur ägande, ekonomi och pensionsrätter ser ut.

Anna Nordén, lektor vid Jönköpings Internationella Handelshögskola. Foto: Patrik Svedberg

Flera undersökningar visar också att pengar är en av de vanligaste orsakerna till bråk i förhållanden.

– Vi växer upp i ett samhälle där vi siktar på rättvisa men när det kommer till parekonomi är det inte riktigt jämt och rättvist oavsett vilken lösning man väljer, säger Magnus Hjelmér, vardagsekonom på ICA-banken.

Han tycker att man ska prata igenom ekonomin när man går in i en relation – och sedan göra om det med jämna mellanrum.

– Vi har de här diskussionerna alldeles för sällan, man bör nog se över ekonomin om inte varje så kanske vartannat år.

Jag tror inte att många i grund och botten vill att den ene i ett förhållande ska få det sämre ställt

Magnus Hjelmér lyfter ett exempel med ett par som går in i ett förhållande med samma förutsättningar, de tjänar ungefär lika mycket och bestämmer sig för att betala hälften var av alla gemensamma kostnader. Efter några år byter den ena jobb och får högre lön, barn kommer och den andre tar längre föräldraledighet. Nu är förutsättningarna annorlunda.

– Vid varje livsförändring och större inköp som bostad eller kanske bil bör man sätta sig ned och gå igenom ekonomin igen. Jag tror inte att många i grund och botten vill att den ene i ett

förhållande ska få det sämre ställt – men det blir ofta så om man inte fortsätter se över fördelningen.

Magnus Hjelmér, vardagsekonom på ICA-banken. Foto: Ica-banken

Om det bästa är att dela alla kostnader lika, betala procentuellt eller ha en helt gemensam pott för inkomster och utgifter skiljer sig från par till par.

– Det finns inget rätt eller fel utan handlar mer om att ha en gemensam syn. Det går att räkna i kronor eller procent, i en del förhållanden tycker man att det är okej att den ene har mer över på kontot om den också betalar mer medan andra hellre lägger ihop inkomsterna i en gemensam pott.

Han påpekar att det är viktigt att inte bara se till hur ekonomin ser ut här och nu utan även hur lönerna påverkar pensionen. Om en person jobbar deltid för att lägga mer tid på hem och barn kommer det märkas på äldre dagar. Då kan en lösning vara att den som tjänar mer för över pensionsrätter till den andre eller att man upprättar ett pensionssparande för att jämna ut skillnaden.

– Vi är generellt lite dåliga på att planera, både inför en möjlig separation och inför pensioneringen. Saker som skaver när det kommer till separation – oavsett om man varit sambos eller gifta – är ofta sådant som kommer fram först då. Till exempel att man köpt en gemensam bostad och den ene gått in med mer pengar och sen tycker den andre att den ska ha hälften vid en försäljning. Det är en grogrund för bråk.

Genom att behandla sådana saker i ett samboavtal eller äktenskapsförord medan man är sams kan man undvika konflikter om man går isär.

Så pratar du med din partner om pengar

Gå igenom individuella och gemensamma ekonomiska mål ni har. Gör det regelbundet och särskilt inför stora händelser som när ni ska flytta ihop, skaffa barn eller gifta er.

Prata om konsumtion vs investeringar. Vem köper och äger vad? Står den ena för hushållskostnader medan den andra äger bilen? Se till att ni konsumerar och investerar rättvist.

Gå igenom era tillgångar, se till att ni är överens om vilken egendom ni äger tillsammans och vilken ni äger var och en för sig.

Det kan vara bra att ha varsitt investeringskonto även om ni sparar tillsammans. Då äger ni hälften var och ni får dessutom båda en uppfattning om börsutvecklingen och utvecklingen för era investeringar.

Dela lika på föräldradeltid, lämningar, hämtningar och vab. Eller balansera om fördelningen är ojämn. Om ni behöver arbeta deltid för att hinna eller orka med – gör det båda två under olika perioder, eller ta hälften var.

Ta reda på hur mycket pension som sätts av till var och en. Är den snedfördelad kanske ni själva kan kompensera för det.

Skriv inte under ett äktenskapsförord utan vara på det klara med att ni förstår det. Ta hjälp av en familjerättsjurist eller ekonom som förklarar de ekonomiska effekterna av förordet, både under och efter ett äktenskap.

Om någon av er har en enskild egendom som ni båda bidrar till, till exempel den gemensamma bostaden eller ett fritidshus, bestäm hur den andre ska kompenseras ekonomiskt.

Källa: Tankesmedjan Ownershift, Magnus Hjelmér på Icabanken

[Läs mer: Så tar du kontroll över din privatekonomi i oroliga tider](#)

TEXT

Annika Wilhelmson

annika.wilhelmson@dn.se

© Detta material är skyddat enligt lagen om upphovsrätt